

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 28. Concubinatus & Clericus concubinarus quis, quæ dicatur concubina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Sic clerici contravenientes SS. Canonum hanc cohabitationem & conversationem prohibentium constitutionibus jubentur deponi, & fœmina à liminibus ecclesiæ arceri. *cit. can. clericus solus. can. clericus vel continentes. dist. 81.* Presbyter, Diaconus, Subdiaconus, si ter monitus inveniatur loqui vel conversari cum fœmina suspecta de fornicatione cum eo, dicuntur excommunicandi, & fœmina canonicè puniendi. *cap. si quis b. r. Mulier etiam, cum qua nimiam familiaritatem habet clericus, olim in monasterium detruendi debebat. c. fraternitatis. dist. 34. Gloss. fin. in c. 2. b. r. v. canonicè.* Verùm de his accuratius paulò post, ubi agitur de pœnis concubinariorum, cum hæc etiam extendi videantur ad habentes etiam extra concubinatum cum istiusmodi suspectis mulieribus conversationem, dicente Trident. *sess. 25. c. 14. prohibet S. Synodus quibuscumque clericis ne concubinas aut alias mulieres, de quibus haberi possit suspicio, in domo vel extra domum detinere aut una cum illis ullam consuetudinem habere audeant, alioquin pœnis à SS. Canonibus, vel statutis ecclesiarum puniantur.*

Quest. 28. Concubinatus & clericus concubinaris quis, & quæ dicatur concubina?

Resp. Concubinatus, de quo hic, est illicitus, frequentatus seu consuetudinaris concubitus cum fœmina aliqua soluta in domo sua vel alibi commorante. *Farinac. pr. crim. p. 5. quest. 138. num. 3.* Et sic clericus concubinaris dicitur non tantum ille, qui mulierem talem domi retinet continè instar uxoris, ut volunt jura civilia. *Bartol. in L. concubinam. ff. de concubinam.* Sed secundum Jus canonicum etiam ille, qui eam alibi habet, & continuam cum ea consuetudinem habet. *Farinac. loc. cit. num. 10. Bellet. disq. cleric. p. 1. §. 15. de discip. cler. num. 59. Leo. in thes. for. eccles. p. 3. c. 4. num. 27. Barbof. ad c. sicut. h. r. num. 3. citans alios, Pirh. h. r. num. 13.* Unde jam etiam patet, quæ dicatur concubina. Neque hic faciendum discrimen, inter concubinam, focariam, meretricem, quæ qualiter aliàs juxta jus civile notabiliter differant. Vide apud me *for. benef. p. 3. quest. 216. num. 5.* De cætero ad concubinatum in ordine ad pœnas incurrendas requiritur concubitus repetitus cum una vel pluribus, saltem bis. *Pirh. loc. cit. Reiffentuel. num. 13. citans Nav. quem pro contrario citat Pirh. cum in criminibus duæ vices sufficiant ad consuetudinem. Can. 11. an. s. 25. q. 2. junctâ Gloss. v. usum. & L. deinceps. C. de episcop. audient.*

Quest. 29. Qualiter concubinatus & concubinaris dicatur notorius?

Resp. Dicitur talis vel per sententiam definitivam vel confessionem judicialiter factam declaratus. Et hæc dicitur notoreitas juris, *c. ult. b. r.* Vel quando nulla legitima oppositione aut alia tergiversatione repetiti concubitus possunt celari. Quæ dicitur notoreitas facti. Vel dum post legitimas superioris sui monitiones mulierem scandali causam dimittere à domo sua non vult, aut negligit; vel in domo tertii detinere pergit. Quòd factum ad notoreitatem præsumptionis, quæ ex

certis factis & circumstantiis quid à jure pro veritate habetur spectat. vide me *loc. cit.* Porro ad probandum plenè concubinatum non sufficit probare cohabitationem, sed ipsi concubitus probari debent. Neque etiam probatio de voce publica & fama. vide me de hoc pluribus *loc. cit. quest. 217. num. 1.*

Quest. 30. A quo Judice crimen concubinitus puniendum?

1. Resp. primò: Non potest esse quæstio de clerico concubinario; cum certum sit illum de cætero ob alia non privatum privilegio fori quò ad personam à Magistratu sæculari non magis ob concubinatum, quam ob alia crimina non excepta puniri posse; quia etiam, dum aliàs crimina sunt mixti fori, & est locus præventioni, id intelligendum in ordine ad laicos; cum crimina clericorum solum à Judice ecclesiastico cognosci & puniri possint. *Delb. p. 1. c. 10. du. 1. §. 1. num. 31.* Unde remanet quæstio de concubinario laico & concubina clerici, ad quam

2. Resp. secundò: Concubinatus laici est delictum fori mixti, & sic cognosci & puniri potest tam à Judice sæculari, quàm ecclesiastico, prout quis eorum prævenerit. Rationem dat *Delb. l. c. num. 23.* quia concubinatus (intellige etiam laici) adversatur tam juri canonico quàm civili, & ab utroque prohibetur *Azor. p. 2. l. 3. c. 53. q. 2. dicens esse sententiam magis receptam. Bellet. loc. cit. tit. de favore cler. real. §. 4. num. 52. Vener. in exam. episc. l. 3. c. 37. num. 99. Bobadil. in polit. To. 1. l. 2. c. 17. num. 53. Felin. in c. cum generale, de foro compet. num. 13. Barbof. ad Trident. sess. 24. c. 8. & alii, quos citat & sequitur Delb. cit. num. 23. contra Abb. in c. cum generale. Vulpium in for. eccles. c. 41. num. 51. Bermond. tit. de pub. concub. vers. punitus. fol. 304. Cuchum instit. l. 2. tit. 6. num. 101. Honor. in decret. l. 5. tit. 26. Megal. in promptuar. vel causa spirit. num. 20. & v. concubinum. 10. Clar. in pr. l. 4. v. fornicationum. 6. & alios, docentes, concubinatum esse tantum fori ecclesiastici, eò quòd à solo jure canonico prohibeatur & puniatur, ut *Alex. in L. ex facto, §. si rogatus ff. ad S. C. Trebell. num. 13. Jo. Garc. in rubr. eod. de secundis nupt. Bermond. loc. cit. fol. 391. num. 2. Socin. in L. cum avus. ff. de condit. & demonstr. num. 65. quorum sententiam satis probabilem dicit Delb. l. c. n. 24.* Et ei favere praxin, quæ Judices sæculares regulariter non puniunt hoc delictum, nisi quatenus requisiti ab ecclesiasticis tanquam brachium sæculare. De cætero ex eo, quòd concubinatus sit delictum fori mixti, rectè infert *Delb. l. c. num. 28.* Prælatum ecclesiasticum non tantum tunc ordinariè posse illud punire, quando concubinaris ter monitus insorescit in peccato & excommunicatus in excommunicatione per annum, aut etiam concubina ter monita non respicit; sed & absolute.*

3. Resp. tertio: Concubina clerici à Judice ecclesiastico puniri potest. *Zerol. in pr. episc. p. 1. v. concubinaris. Bellet. disq. cler. p. 1. de discip. cler. §. 15. num. 64. Marth. de jurisd. p. 4. cas. 44. & alii, quos citat & sequitur Barbof. in c. si quisquam, h. r. num. 4. Pirh. h. r. num. 6. qui etiam ex Abb. in cit. c. num. 4. & Gloss. in c. eos qui. dist. 32. hanc dat rationem; quòd, si fœmina*

mina